

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Комисия по земеделието и храните

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	293-07-8
Дата	09.02.2018 г.

ДОКЛАД

НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

16-37
JLH

ОТНОСНО: относно Указ № 25 на Президента на Република България, постъпил на 2 февруари 2018 г., за връщане за ново обсъждане на Закона за изменение и допълнение на Закона за посевния и посадъчния материал, приет от Народното събрание на 24 януари 2018 г. и мотивите към указа.

Комисията по земеделието и храните проведе заседание на 7 февруари 2018 г., на което обсъди Указ № 25 на Президента на Република България, постъпил на 2 февруари 2018 г., за връщане за ново обсъждане на Закона за изменение и допълнение на Закона за посевния и посадъчния материал.

В заседанието на комисията взеха участие – от Министерството на земеделието, храните и горите – Вергиния Кръстева – зам.-министър, Стоил Дудулов – началник отдел в дирекция „Поземлени отношения и комасация“ и Зорница Жекова – главен експерт в същата дирекция. Присъстваха и представители на широк кръг неправителствени организации.

Председателят на комисията Десислава Танева докладва указа на президента и мотивите към него като посочи, че на основание чл. 101, ал. 1 от Конституцията, президентът връща за ново обсъждане в Народното събрание § 28, т. 5, т. 7, б. „а“ и т. 11, § 30 и § 31 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за посевния и посадъчния материал, приет на 24 януари 2018 г.

Оспорените текстове са свързани с изменените правила за промяна на предназначението на земеделските земи в Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ).

В мотивите си президентът посочва, че съгласно чл. 21, ал. 1 от Конституцията, земята е основно национално богатство, което се ползва от особената закрила на държавата и обществото. Защиатавайки това благо от най-висш порядък за обществото, в чл. 21, ал. 2 Конституцията прогласява принципа за използването на обработваемата земя само за земеделски цели, като промяна на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон. Според президента, направените промени в ЗОЗЗ не са релевантни към предвидената в Конституцията особена закрила на земята като основно национално богатство и посочва следните аргументи.

С отпадане на изискването за представяне на проект на подробен устройствен план (ПУП) при започване на процедурата за промяна на предназначението на земеделските земи, по силата на § 28, т. 5 (относно чл. 21, ал. 1 и 5 от ЗОЗЗ), се създава неяснота относно конкретните параметри на инвестиционното намерение и липсва доказана нужда, което е конституционна предпоставка за промяна на предназначението.

Отбелязано е, че с § 28, т. 7, б. „а“ (относно чл. 24, ал. 1 от ЗОЗЗ) отпада задължението на заинтересованото лице да внесе ПУП след влизане в сила на решението за утвърждаване на окончателна площадка и/или трасе, което създава възможност за безсрочна валидност на решението за промяна на предназначението.

Според разпоредбата на § 28, т. 11 (относно чл. 34, ал. 1 и 2 от ЗОЗЗ), началният момент, от който започва да тече 1-годишният срок за искане за промяна на предназначението на земята, започва да тече от влизането в сила на ПУП, а не както досега – от влизане в сила на решението за утвърждаване на окончателна площадка. Съответно, предвид промяната в чл. 24, ал. 1, с която отпада задължението за започване

на изработване на ПУП от заинтересованото лице, се създава безсрочна валидност на решенията за утвърждаване на площадки. Този неблагоприятен ефект, според президента, ще се прояви и по отношение на заварените производства, за които по силата на § 31 ще се прилагат новите правила за сроковете по чл. 34.

С § 30 се дава възможност на лицата, които са пропуснали удължения през 2012 г. 6-годишен срок, да поискат потвърждаване на решението за промяна на предназначението на земеделската земя за неземеделски нужди. Липсва обаче срок, в който може да се поиска това потвърждение, тъй като ал. 7 на § 30 предвижда отпадане на правното действие само на потвърдените решения за промяна на предназначението. По този начин се валидират загубили сила решения за промяна на предназначението, без да има срок, в който това може да бъде поискано. Освен това, с ал. 6 е предвидено възстановяване на заплатената такса, ако органът не потвърди, а отмени решението за промяна на предназначението на земята. В тази връзка, в мотивите е отбелязано, че предвид начина на внасяне на предложенията за тези промени, липсва яснота как ще се отрази задължението за възстановяване на таксите върху публичните финанси.

Според президента, така приетите промени стимулират собствениците на земеделски земи да променят тяхното предназначение и в продължителен период от време да изчакват появата на инвестиционен интерес. Това нарушава обществен интерес, тъй като земите с променено предназначение не могат да бъдат използвани за земеделски цели, а същевременно не е започнало строителство. Така, според него, се поставя под съмнение съответствието на приетата уредба с чл. 21 от Конституцията.

В мотивите е подчертано, че промени в законодателството, засягащи основни начала на Конституцията, трябва да преминават през всички етапи на законодателния процес. Припомня се, че според чл. 84, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, както и според мотивите на Решение № 5 от 2015 г. на Конституционния съд (Обн. ДВ, бр. 78 от 2015 г.), предложенията, направени между първо и второ гласуване на законопроектите, не следва да противоречат на принципите и обхвата на приетия на първо гласуване законопроект. В заключение е отбелязано, че включването на промени в ЗОЗЗ, водещи до необосновано разширяване на възможностите за промяна на предназначението на земеделските земи в преходни и заключителни разпоредби на друг закон, създава впечатление, че се цели избягване на широкото публично обсъждане и подробното мотивиране на предлаганите промени.

В последвалата дискусия от парламентарната група на Обединени патриоти припомниха, че са били против отпадането на изискването за представяне на ПУП. Заявиха, че президентът в мотивите си противопоставя конституционната норма, защитаваща земеделската земя, на тази, която провъзгласява неприкосновеността на частната собственост. Определиха като неверен аргумента за пустеещи земеделски земи, тъй като обработваемата земя се увеличава ежегодно, а земите, които не се обработват, като правило са нископродуктивни и негодни за земеделски ползване. Поставиха въпроса за отговорността на държавата, която в редица общини не е направила необходимото да приеме общи устройствени планове, в които да отрази земите с променено предназначение. Отбелязаха, че освен финансов анализ как ще се отрази възстановяването на платените такси, липсва и разчет какви ще са загубите от невнесените данъци, които собствениците биха платили в общинските бюджети за земите с променено предназначение.

От парламентарната група на БСП за България заявиха, че приетите промени следва да бъдат преразгледани. Изразиха съгласие с аргументите на президента относно липсата на срок за изработване на ПУП и на срок, в който заинтересованите лица да поискат потвърждаване на решението за промяна на предназначението. Отбелязаха липсата на анализ за размера на засегнатите площи, за които ще следва да бъдат възстановени внесени такси, липсата на финансов анализ за ефекта от това задължение върху бюджета на министерството и изразиха опасението, че подобно връщане може да бъде счтено за нерегламентирана държавна помощ.

От парламентарната група на ДПС припомниха, че са гласували против промените в пленарна зала и заявиха, че ще подкрепят вето на президента. Определиха като основателни аргументите, че промяна на предназначението на земеделска земя следва да се допуска само по изключение и при доказана необходимост. Обявиха се против узаконяването на загубили правно действие решения за промяна на предназначението. Заявиха, че е недопустимо между първо и второ четене да се правят промени с преходни и заключителни разпоредби на друг закон, които противоречат на първоначалния обхват на законопроекта.

Кристина Таскова от парламентарната група на Воля също заяви, че ще подкрепи вето на президента, тъй като счита за неприемлива процедурата, по която те са направени.

От неправителствените организации изложиха аргументи както в подкрепа, така и против повторното приемане на закона.

Във връзка с изразено опасение, че срещу страната може да стартира наказателна процедура, ако при промяна на предназначението не бъдат предоставени нови становища, свързани с опазване на защитените територии, председателят на комисията припомни, че в процедурата по потвърждаване на решението за промяна на предназначението има изрично изискване за предоставяне на становища или влезли в сила решения, издадени по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

След проведената дискусия, Комисията по земеделието и храните с 12 гласа "за", 9 гласа "против" и 0 гласа "въздържали се" предлага на Народното събрание да **приеме повторно** Закона за изменение и допълнение на Закона за посевния и посадъчния материал, приет от Народното събрание на 24 януари 2018 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА